

Необхідність належного облаштування та експлуатації індивідуальних колодязів. Ризики вживання забрудненої питної води.

В умовах руйнування об'єктів інфраструктури внаслідок бойових дій постає проблема забезпечення населення доброякісною питною водою. З цією метою дедалі частіше в умовах відсутності централізованого водопостачання використовується вода з альтернативних джерел (колодязів, бюветів, каптажів тощо).

Значна кількість населення особливо у сільській місцевості використовує для забезпечення питних потреб воду з шахтних колодязів. Санітарними нормами та правилами передбачено, що колодязь має бути ізольований від проникнення поверхневого стоку (дощових і талих вод). Територію поблизу колодязя треба утримувати в чистоті, а у радіусі 50 м від нього не дозволяється здійснювати миття транспортних засобів, водопій тварин, влаштовувати водоймища для водоплавної птиці, розміщувати пристрої для приготування отрутохімкатів та іншу діяльність, що може призвести до забруднення ґрунту та води. Влаштування колодязів слід здійснювати з урахуванням результатів лабораторних досліджень безпечності та якості підземної води, що планується використовувати. Результати геологічних та гідрогеологічних досліджень, лабораторних досліджень безпечності та якості підземної води надаються до державної санітарно-епідеміологічної служби відповідної адміністративної території та повинні містити інформацію щодо глибини залягання підземних вод, напрямку їх потоку у плані населеного пункту, орієнтовної

потужності водоносного шару, можливості взаємодії з водозаборами, що існують чи проектуються на сусідніх майданчиках, та з поверхневими водними об'єктами (ставок, болото, водоймище, річка тощо), а також фактичних значень показників безпечності та якості підземної води.

Колодязі повинні відповідати певним конструктивним вимогам, основні з яких полягають у наявності глиняного «замка» та огорожі навколо колодязя, навісу над ним, ремонтних скоб та ємності для забору води. Колодязь має бути утепленим, а матеріал для стінок колодязя потрібно влаштовувати монолітним залізобетоном, бетонними або залізобетонними кільцями, за їх відсутності – керамікою, цеглою, каменем. Стінки колодязя повинні бути щільними, без шпарин.

У разі використання дерев'яних зрубів слід застосовувати колоди без глибоких шпарин і червоточин, не уражені грибок. Перевагу необхідно надавати таким породам дерева, як модрина, вільха, в'яз чи берест, але можна застосовувати також дуб і сосну. Власники колодязів мають періодично проводити їх планове обстеження, поточний ремонт, чищення та дезінфекцію не рідше 1 разу на рік.

Питна вода, призначена для споживання людиною, при цьому повинна бути безпечною в епідемічному відношенні, мати сприятливі органолептичні властивості та нешкідливий хімічний склад. Забруднення води – це є зміна її природних властивостей. Воно відбувається внаслідок природних причин, але найчастіше причиною забруднення є діяльність людини. Основним джерелом хвороботворних мікроорганізмів, які поширюються через воду, є випорожнення людини, тварини та фекально-побутові стічні води.

Вживання небезпечної в епідемічному відношенні питної води з колодязя може привести до виникнення інфекційних захворювань (вірусного гепатиту А, черевного тифу, дизентерії, холери, ротавірусної інфекції, гастро-ентериту, лептоспірозу тощо), а води із хімічним забрудненням – до водно-нітратної метгемоглобінемії, карієсу або флюорозу.

Саме тому рекомендуємо власникам колодязів здійснювати періодичний контроль безпечності та якості питної води.

З питань проведення лабораторних досліджень питної води можна звернутися до Сокирянського відділу Дністровської районної філії Державної установи «Чернівецький обласний центр профілактики та контролю хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

Спеціалістами Міністерства охорони здоров'я України розроблені рекомендації щодо візуальної оцінки якості води та способи знезараження води в домашніх умовах.

Як візуально оцінити якість питної води:

- набрати половину або 1/3 об'єму пляшки води та інтенсивно її потрусити, якщо на поверхні води є піна, то така вода непридатна для споживання;
- за наявності неприродного, хімічного, бензинового, трупного або іншого неприємного підозрілого запаху, воду заборонено використовувати для пиття;

– вода не повинна мати забарвлення.

Способи знезараження води в домашніх умовах:

1. **Кип'ятіння** – найнадійніший спосіб знезараження води. Варто кип'ятити воду протягом мінімум 10-ти хвилин, після чого дати їй відстоятися та обережно злити, не збовтавши осад, який зібрався на дні ємності. Чим довше кип'ятиться вода, тим більше знищується патогенів. Зберігайте кип'ячену воду в закритій тарі. За можливості, відстояну кип'ячену воду варто додатково очистити за допомогою побутового фільтра для води.

2. **Таблетки для знезараження питної води** – реалізуються населенню через аптечні заклади спеціальні препарати з вмістом активного хлору у вигляді таблеток. Такі таблетки мають антибактеріальні властивості, великий термін придатності та швидко антибактеріальну дію. Перед їх застосуванням необхідно уважно вивчити інструкцію.

3. **Йод** – в крайніх випадках використовується спиртовий розчин йоду. На 1 літр води достатньо 3-4 краплі. Така вода буде мати характерний смак і перш ніж її спожити треба зачекати 1 годину. Питну воду після знезараження йодом слід профільтрувати через побутовий фільтр. Особам з ураженою щитоподібною залозою краще утриматися від споживання надмірних доз йоду.

4. **Перманганат калію (марганцівка)** – для знезараження 1 літру води потрібно 1-2 грами розчину або кілька кристаликів, щоб вода стала блідо-рожевого кольору, відстояти воду 30 хвилин, потім акуратно процідити або пропустити через побутовий фільтр, залишивши осад на дні ємності.

5. **Активоване вугілля** – дозволяє прибрати неприємний запах води та незначні домішки і шкідливі речовини. На 1 літр води потрібно 5 таблеток, які краще подрібнити для збільшення активної площі, загорнути в марлю або іншу тканину, щоб вугільний пил не потрапив у чисту воду. Знезараження води питної у такий спосіб триває щонайменше 8 годин.

Дбаймо про якість питної води – про своє здоров'я!